

Kommunene i Sør-Trøndelag og St. Olavs hospital: Evaluering av samarbeidsavtalene

Workshop
Evaluering av Samhandlingsavala
Molde, 7. november 2017

Tor Åm
Samhandlingsdirektør

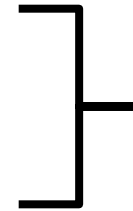
 ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

 NTNU
Det skapende universitet

Utfordringene er større enn før - og de er felles for kommuner og sykehus!

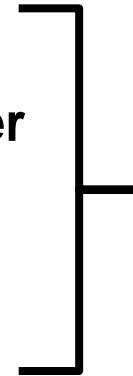

- Vi vil trenge mer arbeidskraft

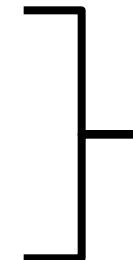
**NAV-reformen
Pensjonsreformen**

- Vi må dempe veksten i behov for helsetjenester
- Vi må utnytte ressursene i helsevesenet bedre

**Samhandlings-
reformen**

- Vi må sikre kvalitet på våre tjenester, nærhet til tjenester, valgmuligheter og mestringsorientering

**Pasientenes
helsetjeneste**

Samhandling i praksis – en annen form for ledelse

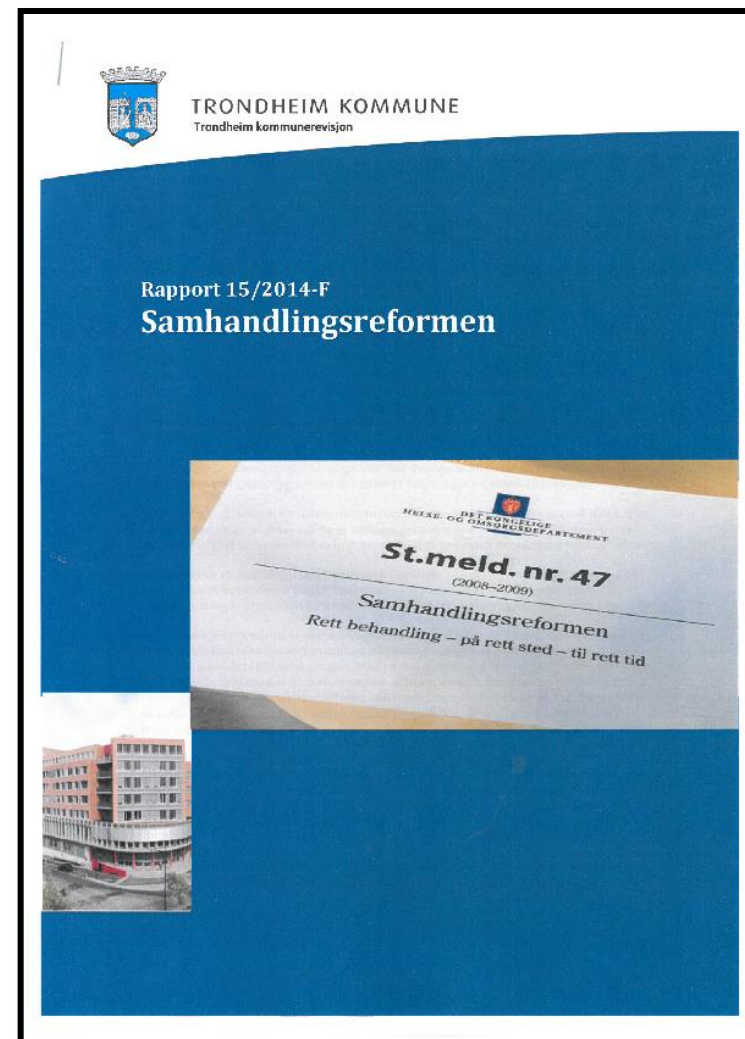
- **Ledelse;**
 - Oppnå resultat gjennom andre – i egen organisasjon
- **Samhandling;**
 - Oppnå resultat sammen med andre – i og utenfor egen organisasjon
- Samhandling er nødvendig når jeg/ vi ikke har kompetanse eller myndighet til å yte tiltak/ tjenester som pasienten trenger
- Samhandling eller manglende samhandling vil i slike tilfelle påvirke behandlingsresultat og pasientsikkerhet

Samarbeid mellom selvstendige organisasjoner

- Holdninger er ikke nok – samarbeid må organiseres
- Inngå en samarbeidsavtale
 - Skap felles arenaer for dialog
 - Planlegg hvordan uenighet skal håndteres
- Lag en felles plan for hvordan felles problem skal løses
 - Felles mål, utfordringer, strategier
- Bygg et samlet helhetlig tjenestetilbud med tydelig ansvarsfordeling
- Sørg for at politisk nivå blir forpliktet!
- Samarbeidsavtaler virker godt i alle typer gråsoner!

Trondheim kommune - Forvaltningsrevisjonsrapport 2014;

Perioden april 2013 – mai 2014;
323 meldte avvik på
samhandlingsrutiner

Fordeling av avvik 2013 -2014

Klinikk	Epikriser	Medisiner	Utskrivning
Kirurgi	16	26	14
Hjertemedisin	8	12	18
Ortopedi, revma og hud	18	52	17
Psykisk helsevern		6	9
Lunge og arb.med	6	1	17
Kreftklinikken	8		9
Kvinneklinikken	5		
Akutt og mottaksmed			4
Medisin	30		25
Bilddiagnostikk		1	1
Fys.med			1
Nevroklinikken	4		4
Thoraxkirurgi	1	1	1
ØNH, Øye og kjeve	5		3
Totalt	101	99	123

Mediedekning av revisjonsrapporten

Samhandlingsreformen Alvorlige mangler i rutineene

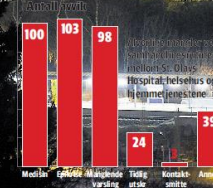
98 pasienter sendt hje at hjemmetjenesten vi

En gjennomgang av 305 brudd på pasientrutiner avdekker uverdige og alvorlige hendelser.

I en tredjedel av sakene var ikke kommunen klar over at pleietrengende pasienter var sendt hjem.

Nå er også et forfaldt politianmeldt, etter at en mann med svært dårlig skoleprestasjon ble sendt fra St. Olavs Hospital til sykehjemmet i Trondheim. Mannen døde kort tid etter ankomsten. Fylkeslegen i Trondheim kommune har utgitt en rapport om hvordan rutinene for samhandling mellom St. Olavs Hospital og Trondheim kommunen er utført. Rapporten er en del av en undersøkelse som viser at det er alvorlige mangler i rutineene.

Medisiner og helsehjelp som er utredning, både for pasientene og for de som er pålagt å sørge for dem. Det er spesielt bekymrende at pasienter med store behov har blitt sendt hjem uten at hjemmetjenesten i kommunen har fått beskjed. «Hjemmetjenesten er en viktig del av helsehjelpen som sykehjemmet i Trondheim har ansvaret for», sier leder i Trondheim kommune, Per Arne Skjold. «Det er svært alvorlig at pasienter som har behov for helsehjelp blir sendt hjem uten at hjemmetjenesten i kommunen har fått beskjed. Dette er en alvorlig mangler i rutineene som sykehjemmet i Trondheim har ansvaret for», sier leder i Trondheim kommune, Per Arne Skjold. «Det er svært alvorlig at pasienter som har behov for helsehjelp blir sendt hjem uten at hjemmetjenesten i kommunen har fått beskjed. Dette er en alvorlig mangler i rutineene som sykehjemmet i Trondheim har ansvaret for», sier leder i Trondheim kommune, Per Arne Skjold. «Det er svært alvorlig at pasienter som har behov for helsehjelp blir sendt hjem uten at hjemmetjenesten i kommunen har fått beskjed. Dette er en alvorlig mangler i rutineene som sykehjemmet i Trondheim har ansvaret for», sier leder i Trondheim kommune, Per Arne Skjold.

Adressfeabisen

Torsdag 13.11.2014 Grunnlagt 1767 • Uke 46 • Nr. 264 • 248. årgang • Løssalg kr. 25

Borettslaget sier nei til el-bil

Mariann Olsson og Tunde Rikardsson fikk nei, Norske E-Bilforening reagerte på beskjedet.

Fosningene vil ha tre kommuner

To av tre fosninger vil slå sammen kommunene på Fosen - 23 klart signal, sier Roan-ordfører Jan Helge Grydeland.

Pasienter sendes hjem uten at noen får beskjed:

Bevisstløs 80-åring skal ha blitt utskrevet fra St. Olav. Han døde kort tid etter ankomst på sykehjemmet

-40% ALLERLEIE BAKINGEMING FOR KJØLLERETTER
-40% EPER (selvgerstret) 34 kg
69⁹⁰ KYLLINGET PIZZ. 700 g (900 g)
KAMJELAS LAMMEKJØTT 2000 G 187,77 kr (189,90 kr) (2000 G)
KAMJELAS LAMMEKJØTT 2000 G 187,77 kr (189,90 kr) (2000 G)
KAMJELAS LAMMEKJØTT 2000 G 187,77 kr (189,90 kr) (2000 G)
KAMJELAS LAMMEKJØTT 2000 G 187,77 kr (189,90 kr) (2000 G)
KAMJELAS LAMMEKJØTT 2000 G 187,77 kr (189,90 kr) (2000 G)
KAMJELAS LAMMEKJØTT 2000 G 187,77 kr (189,90 kr) (2000 G)

Adressasjonen 13. november

Adressasjonen 14. november

Adressasjonen 15. november

Alvorlig pasientsvikt

En gjennomgang av 305 brudd på pasientrutiner avdekker uverdige og alvorlige hendelser. I en tredjedel av sakene var ikke kommunen klar over at pleietrengende pasienter var sendt hjem. En gjennomgang av 305 brudd på pasientrutiner avdekker uverdige og alvorlige hendelser. I en tredjedel av sakene var ikke kommunen klar over at pleietrengende pasienter var sendt hjem. En gjennomgang av 305 brudd på pasientrutiner avdekker uverdige og alvorlige hendelser. I en tredjedel av sakene var ikke kommunen klar over at pleietrengende pasienter var sendt hjem.

- Pasienter dør alene

Døende som sendes hjem mot sin vilje. Pasienter som dør alene på sykehuset. Dette er blant funnene i en forskerdiplomering. Forskergruppen Andreia Brandrud har gjennomført en forskerdiplomering som viser at døende pasienter blir sendt hjem mot sin vilje. Dette er blant funnene i en forskerdiplomering. Forskergruppen Andreia Brandrud har gjennomført en forskerdiplomering som viser at døende pasienter blir sendt hjem mot sin vilje.

Erfaringer med avtalene fra 2012;

- **Politisk samarbeidsutvalg;**
 - Har ikke fungert
- **Administrativt samarbeidsutvalg;**
 - Mange medlemmer og observatører
 - For få møter
 - Saksforberedelser/ framlegg bidrar ikke til diskusjon
 - Mye fokus på juss/ grenseoppgang – hvem har ansvar
 - Lite fokus på intensjoner/ planer om endring/ forbedring
 - Oppfølging/ implementering av saker har sviktet
 - Brukerrepresentanter fra kommunene har manglet
- **Sekretariat;**
 - Manglende kontinuitet og profesjonalitet
- **Faglige samarbeidsutvalg;**
 - Vanskelig å få leger fra både sykehus og kommuner til å delta
- **Avvikshåndtering**
 - Vi har manglet en avtale/ gode rutiner for håndtering og oppfølging

Revidert samarbeidsavtale og retningslinjer 2016;

- **Dialog på politisk nivå**
 - KS-styret + representanter fra sykehusets styre og ledelse
- **Administrativt samarbeidsutvalg;**
 - Tydeligere ansvar for oppfølging/ implementering av avtaleverket
 - Økt møtefrekvens
 - Partene kan fremme egne saker
- **Sekretariat;**
 - Det opprettes et permanent felles sekretariat
- **Ny avtale/ retningslinje om kvalitet og pasientsikkerhet**
 - Felles vurdering av- og oppfølging av avviksmeldinger
- **Omarbeidet avtale/ retningslinje om inn- og utskriving av pasienter**
 - Gode «stafettvekslinger» med pasientsikkerhet i fokus

Ny retningslinje «Inn/ut» fra april 2016;

- **Pasienten er utskrivingsklar når:**

- Lege har besluttet at pasienten er utskrivingsklar
- Følgende dokument er sendt kommunen:
 - Epikrise eller overflyttingsnotat
 - Helseopplysning – oppdatert og evt tilleggssrapporter
 - Melding om utskrivngsklar pasient

- **Pasienten er utreiseklar når:**

- Kommunen har svart skriftlig at de kan ta i mot pasienten og når dette kan skje
- Pasient og pårørende er informert om det kommunale tilbudet
- Aktuell transport er bestilt
- Evt medikamenter/ utstyr er klargjort for å sende med pasienten
- Utskrivingsrapport til kommunen er sendt
- Når pasienten reiser, sendes melding om utskrevet pasient

- **Betaling fra døgn 0 om kommunen ikke kan ta i mot pasienten eller ikke svarer**

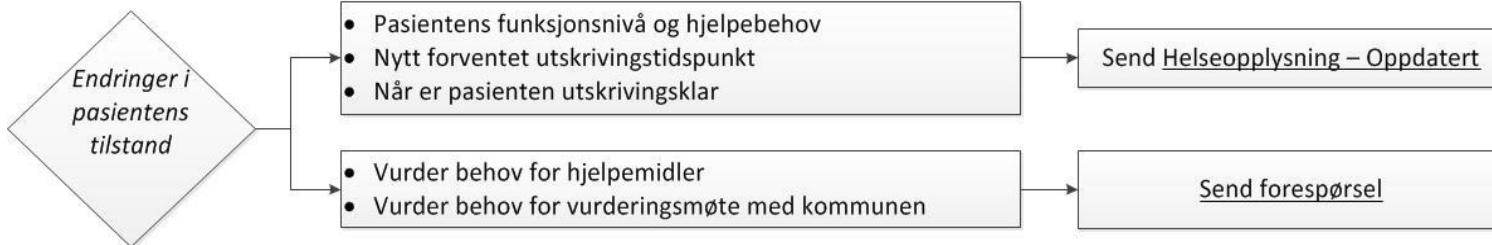
Innleggelse

I Akuttmottaket

På sengepost, primært innen 24 timer etter innleggelse.
Hvis behov for kommunale tjenester oppdages på et senere tidspunkt, varsle straks

Vurdering under oppholdet

Utskriving

Pasienten er Utskrivningsklar når:

- 1) Lege har besluttet at pasienten er utskrivningsklar
- 2) Følgende dokument er sendt kommunen elektronisk:
 - a) Epikrise eller overflyttingsnotat
 - b) Helseopplysning – Oppdatert og evt. tilleggssrapporter
 - c) Melding om utskrivningsklar pasient

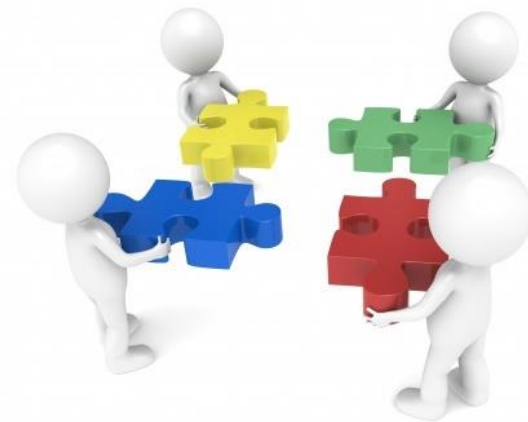
Pasienten er Utreiseklar når:

- 3) Elektronisk svar fra kommunen om og når pasienten kan mottas
- 4) Pasient og pårørende er informert
- 5) Aktuell transport er bestilt
- 6) Evt. medikamenter/utstyr er klartgjort for å sende med pasienten
- 7) Utskrivningsrapport til kommunen er sendt
- 8) Når pasienten reiser sendes Melding om utskrevet pasient

Utskrevet pasient

Implementering ved St. Olavs hospital

- Oppnevning av samhandlingskoordinatorer ved alle klinikkene
- Månedlig dialog med klinikkene gjennom samhandlingsnettverket
- Hver klinikk rapporterer hvordan implementeringen gjennomføres
- Klinikkvise møter med legene;
 - Hovedfokus på epikrise/ overflytningsnotat (innhold og tidskrav)
- Adm. dir går jevnlig «Pasientsikkerhetsvisitter»;
 - Nytt fokus på utskriving/ overføring av pasienter som skal ha kommunale tjenester
- Løpende dialog med kommunene
- Regelmessig rapportering i Administrativt samarbeidsutvalg fra Fagrådene

Vegen videre....

Pågående lokale utviklingstiltak

1. Handlingsplan for samarbeid om ø.hjelp-pasienter 2016-2017:
 - Breddekompetanse i mottak
 - Dialog før ø.hjelp-henvisning
 - Utvikle alternativ til innleggelse
 - Felles mottak/ Legevakt og KAD- + Obs-senger på Orkanger
 - Avtale om ny Helsevakt og samarbeid om denne i Trondheim
2. Etterbehandlingssenger - spleiselag
3. Det er opprettet et «Lege-utvalg» for dialog
4. Innkjøp av allmennlegekompetanse v/ behov - spleiselag
5. Stillinger for allmennleger ved ulike poliklinikker
6. Lokalmedisinske sentra med 1. og 2. linjetjenester
7. Virtuelle undersøkelsesrom og konsultasjoner på video
8. Felles fagdager
9. Avtale om framgangsmåte ved utarbeidelse av helhetlige pasientforløp
10. «Hospital at home» – sykehuset følger med ut og bidrar i vekslingssonen
11. Strategisk utviklingsplan – i dialog med kommunene
12. Felles elektronisk pasientjournal i Midt-Norge - Helseplattformen

Pågående revisjon av avtalene

- Partene ønsker bedre implementering av inngåtte avtaler
- Partene ønsker å få til utskriving tidligere på dagen:
 - Sykehuset må varsle kommunen tidligere
 - Kommunen må ha kortere svarfrist
- Partene ønsker å beskrive hvilke pasienter som inngår i definisjonen av utreiseklar eller ikke
- Sykehuset ønsker utvidet åpningstid i kommunene med hensyn til å behandle varsling om utskrivingsklar – for eks fram til kl. 17 på hverdager + åpningstid i høytider

**Takk for oppmerksomheten –
og lykke til med ny avtale!**

SLUTT

Tor Åm
Samhandlingsdirektør

 ST. OLAVS HOSPITAL
UNIVERSITETSSYKEHUSET I TRONDHEIM

 NTNU
Det skapende universitet